

Глава I

При Адриановград

Генерал Виталиан ободрява войските си. Среку врага! Среку нападателите и бунтовниците!

Х.х-Кой е врага? Врагът сте вие! Врагът си ти! Слуга на Рим! Дядо тихоче се казваше Живодар, а ти си вече поримчено име - Виталиан! Повече от тридесет години нивиха робуваме на Рим. Стига вече! Народът е против властта на цезарите, народът е против насеници като нас! Дадоха ви именца, роби, пари, дадоха ви високи чинове и вие, вместо на бедетернарnodни страхи и закрилници му станавате още по-страшни изведници. Айде, момчета! Вие ще дойде с мен? Аз отивам на страната на готите и бунтовниците! Обърнете оръжието си срещу врага, срещу истинския враг!

И Х смело се отдели и тръгна напред, към стана на обсадителите, вместо да хоуме към

Гдин по един притичваха след него по двама-трима, о после и по десетина войскари. Конници ги настигаха и вдигаха нивиха копие над тях, но те се закриваха с щита си и размахваха меч. Стана страшна буркотия, проля се братска кръв, обезумия топарх Ипатиу препусна краи колините и бегълците и се заканваше, че ще изгори къщите им, че пороби децата и родителите им... Но колоните се неспирно увеличаваха, цял един друуг отведнъж се отцепи и премина изупом към хората на Х.

Виталиан се ломеше в страшна вътрешна борба. Врагът!! Нима той бе враг на своите родни братя? Нима не бе мечтал и той за свобода и простор, без у раани притеснители над главата си, хй Синовете на беси и од изи, на мизи и даки лееха кръвта си за славата на Рим, гинеха в далечните степи на Азия, давеха се в буените води на Гона и Рейн, на ... и. За какво? За величието на нивиха Римския август, за да може той да строи златни храмове и златни изваяния на роднините си. За да кара траките да се кланят на тези нови бо ества, тй утразни и тй жестоки като никоу притеснител до сега....

Дядо ти Живодар! Сизтни мълви, неясни слухове импуваха в съзнанието му. Вие сте от рода на старите бески царе, когато се населили от долна Тракия и побегали на север, към свободата. Но и там ги бе настигнал железният гирок на Рим и ...